

Név- és tárgymutató

A, Á

adathisztogram(ok), 53-119

alátámasztása az átlagnál, 82-84

definíciója, 51-52

elnyúló szárnyai, 84-85

és az átlag, 82-86, 97-98

és elméleti hisztogramok, 352-357, 368-369, 465-467

és szimmetria, 82-84

függőleges tengelye, 51, 58-61

keresztábra és \sim , 67-68

középpontja és szóródása, 77-78

magányos esetek \sim -on, 125-126, 132

medián és \sim , 84-85

megrajzolása, 54-57, 63, 74-75

normálgörbe és \sim , 101-103, 107-110, 117-118, 125, 368-369

osztásközök \sim -nál, 52, 54-57, 63, 76

percentilisei, 110-114

sűrűségskála, 58-62

sűrűsödés megjelenítése az \sim magasságával, 59-60

szórása, 77, 88-90, 118

változók és \sim , 62-67

vízszintes beosztása, 51-52

jövedelem-hisztogram(ok), 51-53, 55-57, 60-61, 81, 85, 110, 112, 130

lásd még normálgörbe; elméleti hisztogram; standard egység

adatok

diszkrét és folytonos, 62

kvalitatív és kvantitatív, 62, 538

lásd még osztályozás és darabszámok; változók

- additivitás (genetikában), 510, 515-517, 521
- agy
- balkezesség és az -, 593-596
 - fejlődése és a pszichológiai környezet, 553, 563
- AIDS, nemi élet és ~, 631-632
- akcelerációs tendencia, 80
- alapkilogramm, 120-121, 127
- alapsokaság és minta, 375, 396
- alkati hipotézis (R. A. Fisher), 38-39
- Almer és Jones, 122
- általános intelligencia komponens (g), 69-70
- analfabétizmus, funkcionális, 561-62
- árrugalmasság, 615, 626
- átlag(ok), 77-86, 98-99, 114-115, 132-133
- a hisztogram középpontját mutatja, 77-78, 82-85, 98
 - és a medián, 84-85
 - és szórás, 88-93
 - hisztogram és az ~, 82-86, 97-98, 118
 - hosszú távon, torzítás esetén, 127
 - kezelt és kontroll csoporté, 579
 - minta ~-a, *lásd* mintaátlag
 - pontossága, 455-471, 489-506
 - súlyozott, 37-38
 - számsor ~-a, 79
- átlag, dobozé *lásd* doboz átlaga
- átlag, húzásoké *lásd* húzások átlaga
- átlag, méréseké *lásd* mérések átlaga
- átlagdiagram, 192-196, 210
- a regressziós effektusnál, 202
- „átlaghoz való visszatérés“ törvénye, (Galton), 514-517, 521
- átlagpont, 151, 168
- a regressziós egyenes és az ~, 191
- autólopások, 44
- azbeszt és tüdőrák, 637

B

- balkezesek aránya, 130
- balkezesség
- és átlagos halálozási életkor, 476-477
 - és halálozási ráták, 627
 - és nem, 593-596
- baseball játékosok fizetése 477

becslések

- doboz átlagára, 461-484
- méréseknél, 120-133, 489-506
- és paraméter, 375-376
- százalékarányokra, 333-454
- doboz szórására, 419-423, 461-466, 484, 499-500, 526-528, 538, 543-546
- próbák, és \sim , 538
- lásd még* pontosság; bootstrap; dobozmodellek; következtetés mintavételnél; minta, mintavétel; standard hiba; statisztikai következtetés
- Belmont és Marolla, 637-638
- bemutató módja (*framing*) és döntések, 569-571
- Berkeley, posztgraduális felvételik, 35-38, 616
- Berkson, J., 233
- Bernoulli, Jacob, 311
- betörések, 45-46
- bevezető árak hatása az eladásokra, 541
- Big Spin* (szerencsekerék), 587
- binomiális együtthatók, 293-301, 307, 351
- binomiális formula, 297-299
- bioassay*, 611, 622
- biológia tanárok, 393
- bizonyosság, biztos esemény (100%-os valószínűség), 257, 271
- bizonytalanság a mérési folyamatban, nem a mérendő dologban, 491, 506, 514
- bolygók, 619, 625
- bontás egy változó szerint, 24-43
 - lásd még* összemérés; megfigyeléses vizsgálatok
- bootstrap módszer, 421-423, 462
- borsó, Mendel-kísérletek, 507-521
- Bouman-eset (előléptetés, versenyvizsga), 264
- Boyd, L. M., 453
- Bureau of Census (USA Népszámlálási Hivatal), 410, 416, 441-454, 468, 493, 616, 625, 632
- Bureau of Labor Statistics (Munkaügyi Statisztikai Hivatal), 441-452
- Bush, George, 411, 436

C, Cs

- CALTRANS, autópályák nyomvonala, 614
- Canterbury mesék, 437
- Carnegie Bizottság, 474
- CBS/New York Times felmérés, 620
- centrális határeloszlástétel, 367
- Chalmers, Thomas, 25, 27, 28, 40
- Chaucer, Geoffrey, 437

- Chern, W. S., 626
 cinkszulfát (gyógyszerként), 44-45
 civil munkaerőforrás, 445
 mintafelezéses módszerrel becsült standard hibája, 448-449
 Clinton, Bill, 386, 411, 413
clofibrate-tesztek (gyógyszer-kipróbálás), 31-33
 Collins-eset, 268-269
Coronary Drug Project (koszorúér-gyógyszer program), 31-33, 40-41
 Correns, Karl Erich, 507
 Crossley közvéleménykutatása, 379
Current Population Survey, lásd Rendszeres Népszámlálás
 C-vitamin, nátha megelőzésére, 40, 564-567
 családi állapot
 életkor és ~, 601
 foglalkoztatottság és ~, 599
 családnagyság, 392, 637-638
 családok
 kétkeresős ~, 157
 családtagok közötti hasonlóság
 és a regressziós tévkövetkeztetés, 201-203
 a pontdiagramon, 145-148
 csalás a közalkalmazotti versenyvizsgáknál, 74-75
 csoportos mintavétel, 448-450, 454
 standard hibája, 448-450
 többlépcsős, 382-383, 619

D

- de Brache, Tycho, 120
 de Mére lovag paradoxona, 280-281, 284-286
 de Moivre, Abraham, 100, 255-258, 273, 350-352, 358
 de Vries, Hugo, 507
 Deighton, Len, 289
 DES (diethylstilbestrol), 28-29
 Descartes, René, 135
 Descartes-féle koordináta-rendszer, 134
 Dewey, Thomas E., 379
 diethylstilbestrol (DES), 28-29
 diszkrét adatok, 62-64,
 DNS-alapú azonosítás, 269, 626
 dobókockák (és kockadobások), 256, 260, 278, 280-281, 197-198, 406, 415, 453, 479, 631
 becslése a húzások átlagából, 461-466, 484-485
 definíciója, 329

- doboz átlaga 329, 348, 368, 484-485, 498
 doboz-modell hozzájuk, 317, 326, 341-342
 ellenőrzés: nem cinkelték-e, 529, 580-582, 592, 598, 600-601
 elméleti hisztogramok róluk, 352-355
 ESP kísérletben, 620-621
 kimenetek felsorolása, 273-276
 számítógéppel szimulálva, 352-355
 valódiak és eszményiek, 289
 várható értéke, 456, 484-485
 dobozmodellek (valószínűségi modellek) 316-324, 326-327, 328-348, 372, 487-521, 615-620, 623-624
 a mérési hibára, 489-506
 a nullhipotézisre, 526-530, 533, 539-541, 554-555, 615-624
 a tiszta nyereségre, 320-323, 329, 336
 definíciójuk, 318
 és parapszichológiai kísérletek, 536-538, 580, 620-622
 és statisztikai következtetés, 506
 helyes alkalmazásuk, 432-433, 448-449, 469, 493-497, 503, 506, 565, 615-620, 623-624
 kialakításuk, 320-324
 mintavételre, 381-384, 390, 398-415, 418, 419-423, 432-433, 448-449, 461-468, 484-485
 sorsolt-kontrollú kísérletekre, 558-567
 szórásra („recept“), 339-340
 szignifikanciapróbáknál, 523-640
lásd még érmedobások; dobókockák; húzások dobozból; hibadoboz; Gauss-modell;
 szórás; standard hiba; húzások összege; szignifikanciapróbák; nulla-egy dobozok
 doboz-váltás (0-s és 1-es lapok a dobozba), 342, 402-411, 536-541, 560-561
lásd még osztályozás és darabszámok; adatok; nulla-egy dobozok
Doctrine of Chances, The (de Moivre), 255-259
 dohányzás hatása, 61
 Doll, Sir Richard, 31, 177-178
 dominancia, domináns gének, 508, 521
 döntéshozatal
 előrejelzés befolyásolja, 577-578
 racionális, 569-571
 duplán számoljuk, 292

E, É

- Edison, Thomas, 437
 egzakt érték, 124
 a mért dolog \sim -e, 124
 és torzítás, 126-127
 egybemosás *lásd* összemosódás

- egyenes algebrai elmélete, 140
- egyetemisták
- pénzkereső tevékenysége, 563
 - számítógép-használata, 560-561
 - véleménye, 564
- egyoldali ill. kétoldali próbák, 606-608, 611, 638-639
- egyszerű véletlen minták
- ból becslt átlagok pontossága, 455-472, 489-506
 - ból becslt százalékarányok pontossága, 419-440, 597
 - csoportos minták és \sim , 382, 448-451
 - definíciója, 382, 396-397
 - összehasonlítása a Gallup-felmérés mintájával, 382, 434-435, 575
 - standard hibája, 402-415, 419-424, 432-435, 448-451, 454, 484, 556-64
 - z-próba és \sim , 639
- együttjárás, 240
- lásd még* összefüggés
- Einstein, Albert, 507, 510
- eksztazi (kábitószer), 395
- eladási ár és összforgalom, 541
- elaszticitás, 615, 626
- életkor
- a New Yorki Városi Egyetem diákjaié, 628
 - és a bementett utolsó számjegy, 74
 - és a halálzási ok, 73
 - és balkezesség, 130
 - és családi állapot, 601
 - és egészség, 628
 - és iskolázottsági szint, 184
 - és fogamzásgátlók mellékhatása, 64-68
 - és jövedelem, 96, 118, 410, 303
 - és testmagasság, 89-90
 - férjeké és feleségéé, 199, 227, 629
 - keresztmetszeti kontra longitudinális adatok, 99
 - megoszlása, 71
 - mint változó, 31, 62
 - népszámlálási adatok, 616
 - testsúly és testmagasság összefüggése az \sim -ral, 79
- ellenhipotézis, 528, 529-530, 540-541, 543, 554-555, 559-561, 562, 591, 592, 606-612, 620-622, 639
- definíciója, 529-530
 - összefüggés mint, 594-595
 - lásd még* nullhipotézis; szignifikanciapróbák; z-próba

- elméleti hisztogram, 350-572, 395,
és adathisztogram, 352-357, 368-369, 464-465
khi-négyzet (χ^2) görbe és, 583, 585
kiolvasásuk, 354-357
mintaátlag \sim -ja a normálgörbéhez tart, 457-458, 464-465
mint ideális hisztogramok, 353-355
normálgörbe és \sim , 353-354, 357-72, 408, 409, 410, 457, 461-465, 484, 527
sok húzás átlagának \sim -ja, 457, 464-466, 467,468,475, 480-481, 483, 484, 527
standard hiba és \sim , 357, 368, 372
szorzatoké, 355, 365
tapasztalati hisztogramok hozzájuk konvergálnak, 353-355, 368-369, 372, 464-465
tengelyek beosztása, skálák, 355-357
területek, 353, 357-358, 364,
valószínűséget ábrázol, 352
végpontok kezelése (folytonossági korrekció), 359-360
lásd még normális közelítés, adatoké; normálgörbe; standard egység; húzások összege
elnyújtott eloszlások, 465 , 544-545, 583-586
elnyújtott eloszlások, 84-85
előrejelzés
döntéshozatal és \sim , 577-578
és a változók közötti összefüggés, 147
elsődleges mintavételi egységek, 443
„elvetjük a nullhipotézist“, 534-535
emlőrák szűrővizsgálatok, 41-42, 572
Equal Opportunity Employment Commission (Egyenlő foglalkoztatási esélyek bizottsága), 302
érmedobások (fej vagy írás), 256, 260, 265, 293, 296, 479, 635
dobozmodell hozzájuk, 342-345, 539-541, 606-608
és mintavétel, 395, 399-400, 415, 418
és normálgörbe, 357-369
Kerrich kísérlete, 311-316, 333, 399-400, 498
sorsolt-kontrollú kísérleteknél, 23
z-próbák érme szabályosságára, 606-09
esélyek, *lásd* valószínűségek
esküdtszékek (összeállításuk; büntetési tételek), 550, 589-590, 599, 628
ESP kísérletek szignifikanciapróbákkal, 536, 540, 580, 610-611, 620-622
Észak-Írország
iskolák, 627
vallási diszkrimináció, 602
étkezési szokások
tüdőrák és \sim , 46
vastagbélrák és, 46
Év Újonca, 233
extrapoláció regressziós becslésnél, 197, 210

F

- fájdalomcsillapító, placebo mint, 23
 faktoriális (n!), 295
 feltételes valószínűség, 261-262, 307
 felvételi pontszámok, 113-114, 116, 117, 129
 percentilis besorolása, 113-114
 fénysebesség, 502, 504
 Fermat, Pierre de, 285
 fertőzött vér, 612
 Fisher, Sir A., 212
 Fisher, Sir R. A., 30, 31, 38, 300-301, 512-514, 514-517, 591-592, 605
 χ^2 -próbát hogyan használta, 591-592
 fogamzásgátló tabletták, 45
 fogamzásgátló tabletták mellékhatásainak vizsgálata, 64-68
 foglalkoztatottság, 182
 foglalkoztatottság, 441-454, 599, 623-625
 lásd még Rendszeres Népeségfelmérés; munkanélküliségi ráták
 Follow Through (Nyomonkövetési program, oktatás), 617-618
 folytonos adat, 62
 földfelszín tengerszínhez viszonyított magassága, 77-78
 földrajzi mobilitás, 477
 Franciaország, királyok és miniszterelnökök, 306
 független események, 265-267, 269, 277-284, 307
 lásd még dobozmodellek
 független változó a regresszióanalízisben, 148, 188-191, 196-198, 229, 239
 függő változó megváltozása a ~ változásakor, 188-191, 239-240
 függetlenség vizsgálata χ^2 próbával, 593-598
 függő változó a regresszióanalízisben, 148, 188-191, 196-198, 229-231, 236-241
 megváltozása a független változó változásakor, 188-191, 239-240
 függőleges elmozdulás, 137
 függőleges sávok, 223
 függőleges tengely (y tengely), 134
 fűrészfogas elméleti hisztogramok, 364

G, Gy

- Galilei, Galileo, 275, 276
 Gallup, George, 377, 378
 Gallup-felmérések, 377, 379, 380-381, 385-390, 434-435, 573, 636
 1984-es kérdőív, 387-389
 bizonytalanok kezelése, 386
 kérdőzők ellenőrzése, 388

- mintája az egyszerű véletlen mintához képest, 382, 434-435, 575
 nem szavazók kezelése, 386
 torzításai, 386-390
 valószínűségi módszerek és a pontosság, 384-385, 415-416
- Galton, Sir Francis, 77, 145, 148
 és a regressziós hatás, 201-203
 regresszió törvénye (visszatérés az átlaghoz), 14-17, 521
- Ganzfeld-kísérletek, 610-611
- Gauss, Karl Friedrich, 236, 242, 498
- Gauss-modell, 498-506, 521, 542, 634
 és négyzetgyökszabály, 494
 mikor alkalmazható, 498-499
 számítógépes szimulációja, 496
- gazdasági magatartás elméletének ellenőrzése, 569-571, 576
- gének, Mendel felfedezése, 507-510, 517, 591-592
 és testmagasság, 514-517
 borsó magszíne és \sim , 507-510, 512
- genetika
 additivitás, 510, 514-517, 521
 fajtanemesítés és \sim , 635
 regresszió törvénye, 514-516
 valószínűségi modellje, 507-521
 véletlen ingadozások, 507-512, 517-521
- genetika
 szelektív tenyésztés és \sim , 69
- Goldberger, Joseph, 34
- Gossett, W. S., 541-542
- Gray-Donald, K., 573
- gyakorisági elmélet,
 bizonytalanság nem a paraméterben, hanem az eljárásban, 428, 461-462, 491
 konfidencia-intervallumok és, 428, 439-440
 nullhipotézis és \sim , 532
 szerencsejátékok és \sim , 255, 271-272, 352-355, 587
lásd még valószínűségek; húzások dobozból; valószínűségszámítás
- gyakorisági táblázatok, 54-58, 581-582
 és hisztogramok, 54-58, 63
- gyermekek
 a Nyomonkövetési programban (*Project Follow Through*), 617-618
 intelligenciája és a regressziós tévkövetkeztetés, 200
 „korlátozó” anyák és \sim , 46
 testmagassága, 91
 városiak és falusiak, 612-613
 családi jövedelem és \sim , *lásd* jövedelem
lásd még intelligencia

gyerekek iskolázottsága
 és gyerekszám, 154
 gyermekbénulás járvány, 21-22
lásd még Salk-féle oltás kipróbálása

H

hajléktalanság, 631
 halálbüntetés és közvélemény, 564
 halálozási ráták és légszennyezés, 630
 halmozott rizikófaktorok, 635-636
 Hammond, E. C., 31
 HANES (Health and Nutrition Examination Survey), 78-82, 88-93, 102, 107-110, 116, 130, 193,
 196, 200, 207, 212, 221, 245
 HANES-vizsgálat, 593-594, 619
 hatásai, 30-31, 41, 44, 61, 635-636
Health Examination Survey, lásd HANES-vizsgálat
 3 · 2-es keresztáblázatok, 593-596
 heteroszcedatikus, 225, 230, 235
 hibadoboz, 426, 493-500, 506, 542-543
 átlaga nulla, 498, 506
 korábbi és friss adatok elérhetősége ~ szórásának becslésekor, 499-500
 leírása, 498
 négyzetgyökszabály és, 504-505
 szórása, 498-500
lásd még Gauss-modell; mérési hiba
 hibrid magok
 első nemzedék, 507-509, 513
 második nemzedék, 508, 512, 513
 HIP (*Health Insurance Plan of Greater New York*), 41-42, 572
 hisztogram *lásd* adathisztogram
 hitelesítés, 120-127
 Holmes, Oliver Wendell, 604
 Holmes, Sherlock, 375, 406, 419
 homoszcédikus, 223, 235
 Hooke, Robert, 242-245
 Horn, D., 31
 huszonegy, nyereséggel, 348
 húzások átlaga, 455-472, 484-485, 498,
 -nak standard hibája, 456-465, 484-485, 526-528, 530-531, 566-567, 579
 becslése a doboz átlagából, 461-466, 484-485
 kettő eltérésének a várható értéke, 556-558
 kettő különbségének standard hibája, 557, 579

- standard hiba mutatja a doboz átlagától való eltérést, 416
várható értéke, 455-466
véletlen ingadozása, 455-461, 525-528
húzások dobozból véletlenszerűen, 257-260
négyzetgyökszabály, és \sim , 494, 504
osztályozás és megszámlálás, 341-345, 402-405, 409, 536-541, 558-564
számítógépes szimulációjuk, 318, 332, 352-355, 398, 455, 465,
visszatevéssel vagy visszatevés nélkül, 257-260, 265-267, 316-319, 404-418, 456-459,
533-534, 540, 558-560, 599
lásd még dobozmodellek; elméleti hisztogramok
húzások összege, 317-319, 326
várható értéke és standard hibája, 328-49, 368, 372, 461
véletlen ingadozás és \sim , 317-319, 326, 330-333
számítógépes szimulációja, *lásd* húzások dobozból
lásd még dobozmodellek; osztályozás és darabszámok; normális közelítés, adatoké;
normális közelítés, elméleti hisztogramoké; normálgörbe; elméleti hisztogramok

I

- idiopathic hypoguesia*, 44-45
ikervizsgálatok, 300-301
indirekt bizonyítás, hipotézisvizsgálatnál, 532
intelligencia, 166
férjek és feleségeik \sim -ja, 162, 206
gyerekek száma és \sim , 619, 637
hányadik gyerek és \sim , 578, 637-638
ismételt tesztelése, 200, 204
szelektív tenyésztés és \sim , 69
intelligencia tesztelése
patkányoknál, 69
intelligenciamérés
nagyvárosi és falusi gyermekeknél, 612
interkvartilis terjedelem, 77, 111
iskolák Észak-Írországban, 627
iskolázottsági szint
eloszlása, 58-59
és életkor, 184
és gyerekszám, 64
és vérnyomás, 235
férjek és feleségeik \sim -je, 186
hisztogramja, 465
jövedelem és \sim , 154, 619, 629
foglalkoztatottság és \sim , 636-637
ivarsejtek véletlenszerűen kerülnek párba, 517-20

J

- Jablonski, David, 179
- Jimmy the Greek, 321, 328, 497
- jogi felvételi pontszám, 110, 228
 összefüggése az elsőéves tanulmányi eredménnyel, 228-230
- jövedelem
 családi ~, 97
 életkor és ~ 96, 118, 303
 férjek és feleségeik ~-e, 194, 217, 249
 iskolázottsági szint és ~, 154, 177, 192, 234, 236-240, 304, 597-598, 619-620, 630-631
 nemi diszkrimináció, és, 623
 szegénység és ~, 98
- jövedelemadó, 416, 525-534, 538, 572
 negatív ~, 572
- Just, R. E., 626
- Kahn, H. A., 31

K

- „kalandorok“ (*Royal Oak*), 288, 330
- Kanarek, M. S., 637
- kenő, 328, 329, 438
- kérdés torzítása, válaszhiba, 386, 578, 614
- kérdőívek felvételének módja, 377-378, 382-383
 a Gallup-felmérésekben, 382, 385-390
 a Rendszeres Népeségfelmérésben, 444, 452
 kvótás mintavételnél, 379-380
- keresztmetszeti vizsgálat, 80
 a longitudinális vizsgálattal összevetve, 99
- keresztábrák, 67
 és munkanélküliségi adatok, 445-446
- Kerrich, John érmefeldobásos kísérletei, 311-316, 343
- keszonbetegség, 233
- kettős-vak kísérletek, 21, 24, 29, 31-33, 39-41
 definíciója, 24
- Keynes, John Maynard, 255
- kezelt csoportok
 kontrollcsoportos kísérletekben, 21-29, 47-48, 553-554, 564-567
 megfigyeléses vizsgálatokban, 30-47, 47-48
- khi-négyzet (χ^2) görbék, 583-586, 588-589, 600
- khi-négyzet (χ^2) próba, 534, 580-598, 600, 615
 felépítése, miből áll, 588-91

- függetlenségvizsgálathoz, 593-598, 603
modell tesztelésére, 580-589
P-értéke, 582-586, 596
szabadságfokok és \sim , 583-585, 588, 595-596, 602, 603
vagy z-próba, 580, 586, 597-598
lásd még szignifikanciapróbák
- khi-négyzet (χ^2) statisztika, 534, 582-603, 615
khi-négyzet (χ^2) táblázat, 189-190, 584-585, 615, **(FÜGG.TÁBLA OLDALSZÁM)**
kiadás, 602
- kiképzőtábor és visszaesés (elítélteké), 46-47, 627
kísérletek megtervezése, 21-48, 615-620, 623-624, 638-639
lásd még kontrollcsoportos kísérletek; keresztmetszeti vizsgálatok; megfigyeléses vizsgálatok; sorsolt-kontrollú kísérletek
- kizáró események, 277-284
kockázás (fogadás két dobás összegére), 352-356
lásd még dobókocka
- koleszterin és szívbetegségek, 32, 476, 609, 635-636
Kolmogorov, A. N., 273
„konfidencia” szóhasználat oka, 428-432, 462-464
lásd még megbízhatóság
- konfidencia-intervallumok 428-431, 462-463, 485
doboz átlagáé, 462-463, 485
számítógépes szimulációja, 430, 465
a mért mennyiség pontos értékére, 507
és a valószínűségszámítás klasszikus elmélete, 429
interpretálása, 428-432
normálgörbe alapján számítva, 428, 461-467, 484, 491, 506
százalékarányokra, 428-430, 439-440
standard hiba, és, 372
- kontroll típusai, definíciók, 21, 29
kontroll, történeti, 27-29
kontrollált kísérletek, kontrollcsoportos kísérletek, 23-29
definíciók, 29, 30
megfigyeléses vizsgálatok és \sim , 30, 47-48
történeti kontroll és \sim , 27-29
- kontrollcsoport
kontrollcsoportos kísérleteknél, 23-29, 553-554, 558-564
megfigyeléses vizsgálatoknál, 30-43, 47-48, 64-68
z-próbánál, 558-564
- kontrollós kísérlet
megfigyeléses vizsgálattal összevetve, 252
- kontroll súly, 123
kontrollváltozó bevezetése, 64-68
keresztáblával, 67-68, 76

- korrekciós szorzó, 411-415, 418, 459
- korreláció, 145-187
- amikor önmagában is félrevezető, 175-176, 187
 - arányszámokból vagy átlagokból számolt \sim félrevezető, 177-178, 187
 - és a skála megváltoztatása, 169
 - grafikus interpretációja, 151-156, 160-161, 172-176
 - kiszámítása, 159-168
 - magányos esetek és \sim , 175-176, 187
 - mértékegység nélküli szám, 169, 171, 187
 - nemlineáris összefüggés és \sim , 176-177, 187
 - összefüggés kontra oksági kapcsolat és \sim , 179-182, 187, 240
 - pozitív-negatív, 154, 161, 167-168
 - standard egység a \sim kiszámításához, 159-160, 168
 - tökéletes \sim , (+1), 154
- koszorúér-bypass, 27-28
- koszorúér-megbetegedések, *lásd* szívbetegségek
- kölcsönösen kizáró események, 277-84
- könyv-vásárlások, 551
- következtetés (statisztikai), *lásd* mintavételes következtetés; statisztikai következtetés és mintavétel
- Közegészségügyi Hivatal, 78
- Közegészségügyi Szolgálat (*Public Health Service*), 21
- középpont és szóródás, 77, 98
- közvéleménykutatások, 438-439, 462-464, 573, 575, 636
- Kramer, M. S., 573
- kromoszómák, 510, 517-19
- homológ, 518
 - véletlenszerűség, és, 518-19
- kvalitatív és kvantitatív adatok, 408, 463, 538
- kvalitatív és kvantitatív adatok, 62-64,
- kvótás mintavétel, 379-381, 397
- és utólagos súlyozás, 388
 - torzítás -nél, 381, 383, 397
 - valószínűségi eljárásokkal összevetve, 381-384

L

- lakosság, USA
- és alkalmazásban álló nők, 625
 - és népszámlálási adatok, 468, 493-494, 616, 625
 - iskolai végzettség, *lásd* iskolai végzettség
 - jövedelmek *lásd* jövedelem-hisztogramok
- Landon, Alf (a Literary Digest felmérése), 376-377
- Laumann, E. O., 631-632

legkisebb négyzetek egyenese (regressziós egyenes), 242
 legkisebb négyzetek módszere, 242-245
 legkisebb négyzetes becslés, 246-248, 252
 légszennyezés és halálozási ráták, 630
 lehetetlen esemény (0%-os valószínűség), 257, 271
 leíró statisztika, 53-141
 statisztikai következtetéssel összehasonlítva, 375-376, 503
 levegőmintavétel és CO-koncentráció, 541-547
 Lewontin, R. C., 631-32
 Lindberg, David, 180
 lineáris összefüggés, 152
 Lippman, G., 350
 Literary Digest felmérése, 376-377
 longitudinális vizsgálatok
 kontra keresztmetszeti vizsgálatok, 78, 99

M

magányos esetek, 125-126, 132
 a pontdiagramon, 175-176, 187
 magszín, borsónál (genetika), 507-511, 512-514, 519, 549
 magyarázó változók *lásd* összemérés
 májrák, 606
 és dohányzás, 41
 mammográfia, 41, 131
 Mark Twain, 21
 matematika felvételi pontszám, 113-114, 116-117, 129, 207, 245
 matematika tesztek, 305-306, 558-559, 613, 630-631, 633
 medián, 77, 97
 átlag és a \sim , 84-85
 hisztogram és a \sim , 84-85
 megbízhatósági szintek, *lásd* konfidencia-intervallumok
 megfigyeléses vizsgálatok
 kontrollos kísérletek kontra \sim , 252
 kontrollváltozó bevezetése \sim -nál, 65-66
 összehasonlítás \sim -nál, 65-66
 összefüggés és oksági kapcsolat \sim -nál, 179-181, 240, 246-248
 regresszió használata \sim -nál, 240, 246-248, 252
 regressziós egyenes meredeksége és tengelymetszete \sim -nál, 240, 246-248, 252
 megfigyelt érték
 eltérése a várható értéktől, 311-316, 333, 378, 462
 próbastatisztikáé, 530-333, 554-555, 559-560, 570-571, 579, 582-583, 600, 602-603
 megfigyelt gyakoriságok, 581-583, 589-591, 592, 593-596, 599-600, 602-603
 megfigyelt szignifikanciaszint, *lásd* P-értékek

- méhnyakrák, 34, 43, 45
 mellrák röntgenvizsgálata, 131
 mellrákkal foglalkozó országos szintű kanadai vizsgálat, 131
 Mendel, Gregor, 507-521, 591-592
 meredekség, 137-141
 mérés(ek)
 egyenlete, 124, 127, 500
 magányos esetek \sim -nél, 125-126, 132
 megisméltése, 123, 132
 pontossága, 120-133, 396-397, 489-506, 634-635
 sorozatos \sim , 489-503, 504-505
 szórása, 123-126, 132, 490-492, 499, 505, 543-547
 torzítás \sim -nél, 116-117, 500-503, 565
 véletlen hiba \sim -nél, 120-133
 mérések átlaga
 -nak standard hibája, 489-493, 499, 503, 554-555
 modell rá, 498-500, 503
 pontatlanságának valószínű nagyságát a standard hiba mutatja, 489-493
 pontosságának becslése, 489-506
 mérések megisméltése, 489-506
 mérési hiba, 120-134
 modell rá, 489-506
 lásd még véletlen hibák mérésnél
 Mérésügyi Hivatal (USA), 120-127, 496-497, 500, 501-502
 lásd még NB10
 mikroszimulációs modellek, 525-528
 minta, mintavétel, 375-397
 -nagyság definíciója, 402
 abszolút nagysága, 418
 ad hoc -, „kézreeső” \sim , 471, 484, 616-617
 dobozmodellje, 381-384, 390, 398-416, 418, 419-424, 431-432, 448-451, 461-468, 484
 és konfidenciaintervallumok, 425-428, 484
 nagysága és a pontosság, 411-415, 418, 439-440, 612-613
 pontossága, 375-376, 384, 411-415, 418, 419-440, 448-452
 Rendszeres Népeségfelmérés, 441-454
 súlyozása, 388, 447-450
 szakkifejezések, 375-376
 torzítása, 375-390, 396-397, 451-452, 454
 többlépcsős, 382, 442-444
 válaszolók és nem válaszolók, 378
 véletlen \sim , 381-384, 388, 390, 398-402
 véletlen ingadozása, *lásd véletlen ingadozás*
 véletlen hibája, *lásd véletlen hiba*

- mintaátlag(ok), 461-468
 elméleti hisztogramja, 457-458, 464-465
 két ilyen közötti eltérés, 556-564, 612-615
 megfigyelt ill. várható értékük, 525-528, 529, 531
- mintabeli százalékarányok
 definíciója, 422-423
 elméleti hisztogramja, 409-410
 konfidenciaintervallumok számítása ebből, 428-432
 standard hibája, 402-415, 418, 419-425, 432-435, 439-440, 448-451, 454
 várható értéke, 402-406
- mintafelezéses módszer, 448-449, 454
- mintavételi hiba, 396-397
- mintavételi torzítás, 377, 397
- Moivre-féle görbe, 111
- Montaigne, Michel de, 525
- Multiple Risk Factor Intervention Trial*, 635-636
- munkanélküliségi ráták, 441-454
 becült standard hibái, 448-451
 keresztátlái, 444-446
- Munkaügyi Statisztikai Hivatal (*Bureau of Labor Statistics*) 441-452

N, Ny

- NAEP (National Assessment of Educational Progress)*, 437, 474, 483, 558-560, 574, 633-634
- nagy számok törvénye, a, 311-316
 beálló egyensúly, 326-327
 húzások összege és \sim , 317-323, 341-345
 Kerrich kísérlete és \sim , 311-316
 négyzetgyökszabály és \sim , 341-345
 normálgörbe és \sim , 350-361
 véletlen hiba és \sim , 313-316, 454
 véletlen folyamatok és \sim , 316-317
- National Bureau of Standards (USA, Mérésügyi Hivatal), 496-497, 500, 501-502
lásd még NB10
- National Crime Survey*, *lásd* Országos Bűnügyi Felmérés
- National Household Survey on Drug Abuse* (országos háztartásfelmérés a kábítószer-használatról), 563
- NB10, 121-126
 -en végzett mérések átlagai, 129, 490-503
 Gauss-modell a rajta végzett mérésekre, 498-503
 konfidenciaintervallumok a pontos súlyára, 490-491
 mérése, 122
- negatív diszkrimináció és összemosó-változók, 35-38

- negatív összefüggés, 154, 167
- négyzetes középérték, 86-87, 93, 98
- négyzetes középhiba, a regresszió \sim -ja, 212-220, 225, 235, 252
 és normális közelítés, 228-231
 szóráskontra, 214
- négyzetgyökszabály, 331, 337, 341-344, 348-349, 368, 404, 458, 557, 574-575
 alkalmazhatósága, 433, 494, 574-575
 és a mintabeli százalékarány SH-ja, 404
 és mérési hiba, 418
 képlete, 331-333
 statisztikai következtetés és, 494, 503
- nem sorsolt-kontrollos kísérletek torzítása, 22-25, 25-29, 47-48
lásd még megfigyeléses vizsgálatok; sorsolt kontrollú kísérletek
- nem mintavételi hiba, 397
- nem válaszolók torzítása, 378, 388, 396-397
- nemi diszkrimináció
 munkaerőpiacon, 623
 posztgraduális felvételiknél, 35-38, 616
- nemlineáris összefüggés, 176-177, 187, 193, 196, 222, 230
- Nemzetközi Rizskutató Intézet, 241, 601
- Nemzetközi Súly- és Mértékrendszer Iroda, 120
- neonfények és mérési hiba, 491-492
- népszerűségi és a *Great Blackout*, 551-552
- népszámlálás adatai, 71, 74
- Népszámlálási Hivatal, USA (*Bureau of Census*), 410, 416, 441-454, 468, 493, 616, 625, 632
- Newton, Isaac, 293, 294
- NFIP (National Foundation for Infantile Paralysis)*, 21-25, 39
- Nielsen-besorolás, 393
- normáloszlás táblázata, (**FÜGG-TÁBL. OLDALSZÁM**)
- normálgörbe, 100-104
 ábrája, 101
 adathisztogramok és a \sim , 101-103, 107-110, 117-118, 125, 461-465, 368,
 alatti terület 101, 104-107
 az érvényesség a modellen múlik, 615-620
 egyenlete, 101
 elméleti hisztogramok és, 352-354, 357-372, ..., 527
 és a Student-görbe, 544-547
 használata a százalékok kiszámítására, 100-119
 húzások összege és a \sim , 335-337, 348-349, 362-369
 magányos esetek és a \sim , 125-126, 132
 megbízhatósági szintek, és a \sim , 425, 461-468, 484, 506
 nagyszámok törvénye és a \sim , 350-361
 percentilisei, 113-114
 standard egységek és, 101-104, 108-109, 359-360, 367-368, 372, 533

- szimmetriája, 101
 táblázata, 104 (**FÜGGELÉK-TÁBLÁZAT OLDALSZÁMA**)
 területek a \sim alatt, 101, 104-107
 valószínűségek meghatározásánál, 335-338, 357-372, 464-465
 z-próbáknál, 531-532, 559-564, 607-609
lásd még adathisztogramok; normális közelítés, adatoké; elméleti hisztogramok;
 standard egységek
- normális közelítés
 adatok \sim -e, 100-119
 érvényessége, 368
 felhasználási területe 110-112
 meghatározása, 104
 módszere, 107-109
lásd még adat-hisztogramok; normálgörbe; standard egységek
- normális közelítés, elméleti hisztogramoké, 335-337, 357-372
lásd még normálgörbe; elméleti hisztogramok; standard egységek
- nulla-egy dobozok, 339-340, 341-345, 349, 402-411, 418, 421-423, 439-440
 szignifikanciapróbák, és, 536-538, 560-561
 szórása, 339-340, 349, 536-537
- nullhipotézis, 529-542, 606-607
 bontás egyes változók szerint, 35-38
 definíciója, 529-530
 doboz átlagára, 526-530, 532-533, 535, 554-555
 dobozmodellek és \sim , 525-530, 532-533, 539-541, 553-555, 559-561, 569-571, 615-620
 együttjárás (összefüggés) és oksági kapcsolat, 30-31, 33-35, 47-48
 elvetjük, mikor a P-érték kicsi, 531-32, 534, 536, 604-605
 függetlenségre (χ^2 próba), 593-596
 gyakorisági elmélet és a \sim , 532, 591-592
 két doboz átlaga közötti eltérésről, 558-561
 kontroll \sim -knál, 30-31
 kontrollált kísérletek és \sim , 30, 47-48
 modellhez való illeszkedésre (χ^2 próba), 580-588
 összehasonlítás, 30-43
 P-értékeket ez alapján számoljuk, 531-533, 554, 609
lásd még ellenhipotézis; szignifikanciapróbák
- nyomonkövetési program, 617-618

O, Ö

- okszági kapcsolat (okozás)
 és együttjárás (összefüggés) 30-31, 33-35, 45-47
lásd még összefüggés
- ólomszint, 250

- olvasni tudás, 561-562
- oroszlánszáj genetikája, 510
- Országos Bűnügyi Felmérés (*National Crime Survey*), 635
- Országos Gyermekbénulás Alapítvány, *lásd NFIP*
- Ostyatartós Próba, 552
- osztályozás és darabszámok, 341-345, 402-406, 409, 536-541
lásd még doboz-váltás; adatok; nulla-egy dobozok
- osztásközök, 52, 54, 56-58, 63, 76,
- ökológiai korrelációk, 177-178
- öngyilkosságok és szamaritánusok, 35
- öröklődés
 intelligencia és \sim , 69-70
 Mendel kísérletei, 507-521, 591-592
lásd még genetika; testmagasság; testmagasság, apáké és fiaké
- összehasonlítás
 kontrollcsoportos kísérleteknél, 21-29
 megfigyeléses vizsgálatoknál, 30-43, 65-67
- összeadási szabály, 277-284, 292, 294
lásd még szorzási szabály
- összefüggés, együttjárás
 oksági kapcsolat és \sim , 30-31, 34, 47, 177, 179-181, 240, 246-248
 lineáris \sim , 152, 241, 247
 negatív \sim , 154, 156, 158, 167-168
 nemlineáris \sim , 193, 222, 241, 246
 pozitív \sim , 147, 153-154, 158, 167-168
 erőssége, 147, 151-153, 167-168
- összefüggő események, 265-267
lásd még független események
- összemosás, 627
 bontás a lehetséges egybemosó-változók szerint, 31, 32-33, 33-35, 47-48
 kiszűrése keresztáblával, 67-68, 76
 kontrollcsoportos kísérleteknél, 23, 29
 kontrollcsoportos kísérleteknél illetve megfigyeléses vizsgálatoknál, 30, 32-35
 megfigyeléses vizsgálatnál, 31, 34, 38-39, 47-48, 65-66, 80, 240
 meghatározása, 23, 38-39
lásd még összefüggés; bontás egy változó szerint
- összemosó-változók *lásd* összemosás

P

- P, lásd P-érték
- panel torzítás, 444
- paraméter, 375-376, 386, 396-397, 428-431, 439-440
- Pascal, Blaise, 284-286, 293
- patkányok
 - pszichológiai környezet hatása rájuk, 553-554, 563
 - szelekció hatása a ~ intelligenciájára, 69
- Pearson, Karl, 145, 207-208, 223, 517
 - khi-négyzet (χ^2) és ~, 580-586
- pellagra, 33
- Pénzügyminisztérium, 525-534, 538
- percentilisek, percentilis besorolás, 110-111
- Perot, Ross, 386, 411
- P-értékek (szignifikanciapróbáknál), 531-541, 549, 554-555, 624
 - a modell érvényessége és ~, 615-620, 623-624
 - ad hoc minták és, 616, 638-639
 - egymintás z-próbánál, 530-533
 - egyoldali ill. kétoldali z-próbánál, 606-609
 - eltérés vagy kapcsolat erejét/fontosságát nem méri, 604, 613, 638-639
 - és a nullhipotézis elutasítása, 533, 534, 606, 613, 620-621
 - kétmintás z-próbánál, 558-564
 - khi-négyzet (χ^2) próbáé, 583-586, 596
 - mintanagyság és, 612-613, 639
 - mit jelent, 532, 604-624, 638-639
 - normálgörbe és, 527, 616, 617
 - Student-görbe és, 544, 547
 - lásd még* rögzített (nevezetes) szignifikanciaszintek; statisztikai szignifikancia
- Phillips-görbe, 182
- pizzafogyasztás, 250
- placebók, 23, 29, 32, 39-41, 45
- politikai elnyomás és közvélemény, 620
- politikai közvéleménykutatások, 376-381, 411-415, 419, 426, 434-436, 454, 620
- politikai kultúra eltérése az USA államai között, 620
- pontdiagram(ok) 145-168, 169-170, 177
 - a szórás megváltoztatása a ~-on, 172-173
 - átlagdiagramja, 192-196
 - durva vázlata, 146
 - előrejelzés és ~, 212-213
 - felrajzolása, 145-146
 - függőleges sávok a ~-on, 145, 148, 188-189, 223-231, 235
 - heteroszcedatikus ~, 225, 230, 235
 - logaritmikus transzformációja, 230-231

- magányos esetek a \sim -on, 176, 187
 maradékdigram és \sim , 212-220
 mint rögbilabda alakú pontfelhő, 146, 151-152, 202-203, 229
 nemlineáris összefüggés a \sim -on, 176-177, 187, 193, 196, 222, 223, 228
 normálgörbe és a \sim , 228-231
 olvasása, 145-148
 összefüggő statisztikái, 151-153, 167
 regressziós effektus és \sim , 200-203
 szórásegyenes a \sim -on, 157-169, 168, 189, 200-203
 regressziós egyenes és \sim , *lásd* regressziós egyenes
lásd még korreláció, regressziós effektus, regressziós egyenes
 pontos érték, mért mennyiség, 498-500
 pontosság
 átlagbecsléseké, 455-471, 489-506
 százalékarányok becslésének \sim -a, 375-454, 484
 méréseknél, 120-134, 489-506
 valószínűségi mintáknál, 381-382, 398-440, 448-452, 415-485
 függése mintanagyságtól és populáció-elemszámtól, 411-414, 418, 439-440, 612-613
 lásd még becslések
 populáció átlaga, 468-469
 populáció és minta, 375, 396
 populációbeli százalékarány:
 konfidenciaintervalluma, 425-432
 definíciója, 422-423
 Lásd még: paraméter, százalékarányok, mintabeli százalékarányok
 porta-cava sönt, 25-26, 476
 posztgraduális felvételik, negatív diszkrimináció, 35-38, 616
 pozitív összefüggés, 146-147, 167
 próbastatisztika, 527, 530-532, 543, 554-555, 559, 582, 593-596, 602-603
 Project Follow Through, 617-618
 publikációs torzítás, 578-579, 614

Q

- Quetelet, Adolph, 100

R

- racióális viselkedés, elmélet ellenőrzése, 569-571
- rákbetegség
 vegyi anyagok és \sim , 611, 622, 637
 lásd az egyes ráktípusoknál is
- Raven-féle intelligencia-teszt, 392, 637
- Rayleigh, Lord, 491-92
- „recept“ doboz szórásának kiszámításához, 339-40
- regresszió törvénye (az átlaghoz való visszatérés törvénye), 14-17, 521
 lásd még regressziós effektus
- regresszió,
 többváltozós, 248
- regressziós becslés, 188-191, 196-200, 228-230, 236-241
 egyénekre, 196-200
 és extrapoláció, 197, 210
 percentilis besorolásokra, 197-200
 lásd még regressziós egyenes
- regressziós effektus
 grafikus magyarázata, 200-203
 ismételt tesztelésnél, 200, 203-204, 211
 meghatározása, 200
- regressziós egyenes, 189-196, 228, 236-252
 és a legkisebb négyzetek, 242-246
 és a maradékdiagram, 220-223, 235
 és az átlagdiagram, 192-196
 két \sim van, 205-207
 kisimítja a véletlen ingadozást, 192
 logaritmikus transzformáció és \sim , 230-231
 meghatározása és összehasonlítása az átlaggal, 190
 meredeksége és tengelymetszete, 236-241, 244, 251-252
 négyzetes középhibája, 212-220, 225, 235, 252
 nemlineáris összefüggés és \sim , 193, 196, 222, 235
- regressziós együtttható, 516-517
- regressziós eljárás, 188-191, 196-200, 197-198, 228-230
 Lásd még: a regresszió négyzetes középhibája
- regressziós tévkövetkeztetés, 200-204, 211
 meghatározása, 200
- Rendszeres Népszámlálás (*Current Population Survey*), 51, 62, 98, 130, 186, 199, 239,
 441-454, 484, 597, 599, 601, 619, 625, 634, 636
 adatainak minősége, 451
 foglalkoztatottság kategóriái, 444-446
 háztartások rotálása, 444
 jelenlegi mintája, 442-444

- mintába kerülés valószínűsége, 447
 mintájába került háztartások, 442-443
 rétegek a ~-nél, 443
 standard hibái, 448-449, 454
 szerepe, 441-442
 torzításai, 445, 451-452, 454
 újbóli megkérdezés, 452
 véletlen hibái, 448-449
 republikánusok felé torzítás közvéleménykutatásoknál, 381
 repülésbiztonság, 44
 Roosevelt, Franklin D., 376-377
 Roper-közvéleménykutatás, 379
 Rosenzweig, Mark, 553-554
Royal Oak, 288, 330
 rögzített (nevezetes) szignifikanciaszintek, 545, 604-605
 lásd még: P-érték; statisztikai szignifikancia; szignificanciapróbák
 rugalmas munkaidő csökkenti-e a hiányzást, 534, 622
 rugó hossza terheléskor, 242
 rulett, 316, 345-346, 549
 „békés visszavonulás“, 631
 dobozmodellek, 320-324
 nyerés esélye, 320-323, 36-37
 rulettasztal rajza, 321
 tétek, 320-21
 tisza nyereség, 320-324
 Russell, Michael, 180
 rutinkivizsgálás
 „sokszempontú“ ~, 64-66

S, Sz

- Salk, Jonas, 21
 Salk-féle oltás kipróbálása, 21-25, 39, 44, 622
 kettős-vak elrendezés, 23-24
 sorsolt-kontrollú kísérleti terv, 23-24, 564, 572
 torzítás az NFIP kísérleti tervében, 23-24, 39
 SAT-pontszámok, 186, 630-631
 Secchi mélység, 477
 Simpson, Thomas, 489
 skála megváltoztatása, 114
 skálatranszformáció, 115
 sokszori ismétlésre alapuló meggondolások, 256, 277-284

- sorsolt kontrollcsoportú (sorsolt kontrollú) kísérletek, 23-29, 35, 573
- a Salk-féle oltás kipróbálásánál, 23-25, 565, 572
 - dobozmodell hozzájuk, 558-568
 - és történeti kontroll, 27
 - kettős-vak elrendezés, 24, 32
 - z-próba és, 574-575
- sörfogyasztás, 250
- Spearman, Charles, 69
- speciális szorzási szabály valószínűségek kiszámítására, 266, 292
- lásd még* szorzási szabály; összeadási szabály; feltételes valószínűségek
- spektrofotométer, 541
- standard egységek, 101-104, 114-115, 118, 465
- normálgörbe és a \sim , 101-104, 108-109, 357-358, 368, 372
 - szignifikanciapróbák és, 544
- standard hiba (SH), 328, 330-349, 368, 372
- a Rendszeres Népeségfelmérésnél, 448-451, 454
 - a számítás érvényessége a modellen múlik, 432-433, 439-440, 448-449, 454, 506, 615-620, 623-624
 - csoportos mintákra (mintafelezéses módszer), 448, 454
 - és a szórás, 490-491
 - húzások átlagáé, 456-465, 484, 526-527, 530-533, 548-549, 564-567, 579
 - húzások összegéé (négyzetgyökszabály), 328-333, 348-349, 368, 372, 407
 - két átlag eltéréséé, 556-579
 - két független mennyiség eltéréséé, 556-557, 579
 - korrekciós szorzója, 411-415, 418, 459
 - mérések átlagáé, 489-493, 499, 503, 554-555
 - mérések átlagáé, és e mérések szórása, 490-491
 - mintaátlag \sim -a és a minta szórása, 461-464, 468-469
 - összeg illetve átlag \sim -a, 456-457
 - próbastatisztikáknál (z-próbák), 525-579
 - standard egységek és a \sim , 357
 - százalékarányokra, 402-415, 418, 421-423, 425-427, 434-435, 448, 454
 - lásd még* dobozmodellek; véletlen hiba; véletlen hiba, mérésnél; véletlen hiba mintavételnél, konfidencia-intervallumok; normális közelítés, adatoké; normális közelítés, elméleti hisztogramoké; normálgörbe; szórás; standard egységek
- Stanford Research Institute (SRI)*, 617-618
- statisztika, minta-, 375-376, 396-397
- statisztikai következtetések
- definíció, 375-376, 503
 - és mintavétel, 375, 419-435, 445, 461-484
 - valószínűségi modell kell hozzájuk, 506
- statisztikai szignifikancia, 530-533, 612-615, 623-625, 638-639
- jelentőség, fontosság és \sim , 612-613, 615

- statisztikai táblázatok és hipotézisvizsgálat, 604-605, 615-616
lásd még khi-négyzet (χ^2) táblázat; normáloszlás táblázata; t-táblázat
- Stirling, James, 351
- Student *lásd* Gossett
- Student-görbe, 544-547, 555
- súly
 agyé, 553-554, 563
 egereké, 540-554
 születéskori, 34-35, 573
- súlymérés
 pontossága, 120-127
 precíziós \sim , 489-506, 552
- súlyok mintavételnél, 443
- súlyozás, 388, 447-449
- sűrűségskála, 58-62, 76
 a sűrűsödést mutatja, 59
 százalékok kiszámítása \sim -val, 59-60
- szabadságfokok
 khi-négyzet (χ^2) próbánál, 583-585, 588, 595-596, 602-603
 t-próbánál, 544-547, 547-549
- szaharin, bioassay-vizsgálatok, 622
- szamaritánusok és az öngyilkosságok, 35
- számítógépes szimulációk,
lásd konfidencia-intervallumok és megbízhatósági szintek; dobókocka; húzások,
 dobozból; Gauss-modell
- szavazóközrtek felméréseknél, 382-383
- százalékarányok, 22, 33, 43
 a hisztogramon, 52, 55-60, 76, 110-111, 119, 408-409
 becslésük pontossága, 375-484, 489-506
 konfidenciaintervalluma, 425-426
 nagy számok törvényénél, 314, 315
 normálgörbe és \sim , 110-119
 valószínűségek mint \sim , 256-257, 273
 standard hibája, 402-415, 418, 421-423, 425-427, 434-435, 448, 454
- szegénység, 98, 632
- „szelekciós ráta“ (munkaerőfelvételi diszkriminációval kapcsolatos pereknél), 302-303
- szelektív tenyésztés, 69-70
- szemszín, 512
- szénmonoxid (CO) koncentráció, 541-547
- szerecsejátékok, szerecsejátékosok 274-276, 284-285, 320-326, 348, 352, 372, 497-498
lásd még gyakorisági elmélet
- szerecsekerék (*Big Spin*), 587
- szerecsekerék, χ^2 alkalmazása, 587, 590-591

- szexuális szokások, 631-632
 és AIDS, 632
- szignifikancia, *lásd* szignifikanciapróbák
- szignifikanciapróbák, 523-640
 alapgondolatuk, 525-534
 alkalmazhatóságuk, 574
 definíciója, 527
 egyoldali v. kétoldali, 606-609
 indirekt bizonyítás, 532
 kísérleti elrendezés és, 615-620
 korlátaik, 604-626, 638-639
 lépései, 534-36
 megfigyelt szignifikanciaszint, *lásd* P-értékek
 milyen kérdésekre ad választ, 615-620, 623, 639
 modell érvényessége, és 615-620, 623, 638-639
 modell szerepe, 615-620, 623, 638-369
 a Salk-oltás kipróbálásánál, 564, 572
 mintanagyság és, 612-613
 szignifikanciaszintek, *lásd* rögzített (nevezetes) szignifikanciaszintek; P-értékek
- népszerűségük, 623-624
- normálgörbe és, 531-532, 556-564, 608
- nullhipotézis és, *lásd* nullhipotézis
- nulla-egy dobozok, 536-541, 560-561
- P-értékek, *lásd* P-értékek
- sok hipotézis vizsgálatára, 606-609
- sorsolt-kontrollú kísérletekre, 564-567, 574
- véletlen, és a \sim értelme, 532, 554-555, 615-620, 623-624, 638-639
- doboz átlagának külső etalontól való eltérésére, *lásd* t-próba; z-próba
- ellenhipotézis és \sim , *lásd* ellenhipotézis
- függetlenségre, *lásd* khi-négyzet (χ^2) próba
- két doboz átlaga közötti különbségre, *lásd* z-próba
- kis mintákra, *lásd* t-próbák
- modellre, *lásd* khi-négyzet (χ^2) próba
- szignifikanciaszintek, *lásd* P-értékek
- szignifikancia-vadászat, 606-612
- szisztematikus hiba, *lásd* torzítás
- szívbetegségek, 635-636
 cholestyramine és \sim , 609
 clofibrate és \sim , 31-33
 és a dohányzás, 30-31, 41, 44, 61, 182, 635-636
 és a testmozgás, 130
 és műtétek, 27-28, ...
 halmozott rizikófaktorok, beavatkozás, 635-636
 véralvadásgátlók és \sim , 551
lásd még vérnyomás; dohányzás hatásai

szívkoszorúér-megbetegedések, *lásd* szívbetegségek
szoptatás hatásai, 573
szórás, 88-96, 339-40
 dobozé, és a standard hiba, 330-345, 348-349, 368, 402-403, 455-461, 484
 dobozé, az adatokból becsülve, 419-423, 461-466, 484, 499, 526-527, 538, 543-546,
 548-549
 és a hisztogram, 77, 88-90, 118
 és a magányos esetek, 125-127, 132-133
 és a skála megváltoztatása, 114-115
 és a standard hiba, 490-491
 hibadobozé, 498-503, 506, 526-527, 538, 543-546
 kiszámítása, 93
 kiszámolása statisztikai számológéppel, 95-96
 korrigált szórás (SD+) és \sim , 95-96, 506, 547
 méréseké, 123-126, 132-133, 490-491, 499, 506, 543-546
 méréseké, és az átlag standard hibája, 490-491
 minta \sim -a, 461-468, 484, 526-528, 560
 minta \sim -a és az átlag SH-ja, 461-462
 négyzetes középérték és a \sim , 86-87, 93, 98
 nulla-egy dobozoké, képlet („recept”), 339-340
 standard egységek és a \sim , 100-104
 szóródás és a \sim , 77, 88-133
 vízszintes \sim , 151-152, 172
 lásd még dobozmodellek; normális közelítés, adatoké; normális közelítés, elméleti
 hisztogramoké; normálgörbe; standard hiba; standard egységek
szorzási szabály, 262-265, 279-284, 307
 lásd még speciális szorzási szabály; összeadási szabály
sztochasztikus modellek, *lásd* dobozmodellek
születési sorrendben elfoglalt hely és intelligencia, 578-579, 637-638
születési súly, 573
 és ultrahang, 34-35
szülők közötti középmagasság, 516
szűrővizsgálatok emlőrák ellen, 41-42, 572

T

t, *lásd* Student-görbe; t-eloszlás; t-statisztika; t-táblázat; t-próba
találomra-választott és sorsolt minták, 540-541
tárgyalás előtti egyeztetés, 131
Tart, Charles, 536, 539, 621
Teasdale, T. W., 305
telefonos felmérések torzítása, 346-390

- tengelymetszet, 137-139
 a regressziós egyenes \sim -e, 237-242, 244, 251
- tengerszint feletti magasság, 504
- testedzés és vetélés, 43
- testmagasság
 akcelerációs trendje, 80
 átlaga, 79-80, 88-89
 életkor és \sim , 89-90
 és testsúly, 79-92
 genetikája, 514-517
 hisztogramja a normálgörbével összevetve, 102-103, 107-109, 116, 130
 szórása, 88-92
- testmagasság, apák és fiaik \sim -a
 pontdiagramja, 223-224, 630
 regressziós effektus \sim -nál, 188-191, 196, 200-202, 206-207, 212-215, 221, 226, 231, 241, 514-517
- testmagasság és testsúly közötti összefüggés, 182-183
 átlagdiagramja, 193
 becslése egyénekre, 196
 négyzetes középhibája, 212-219
 pontdiagramja, 189, 213, 221
 regressziószámítás, 188-190
- testsúly
 életkor és \sim , 79
 nők \sim -a, 82
- tiszta nyereség dobozmodellekkel, 320-324, 329, 335-337
- torzítás
 kérd(ez)és \sim -a, 386
 mérésnél, 126-127, 132, 500
 mintavételnél, 375-391, 396-397, 398, 451-452
 nem sorsolt-kontrollú kísérleteknél, 22-27, 29
 nem válaszolók \sim -a 378, 388, 397
 összemósó változók és \sim , 47-48
 panel- 444
 publikációs, 587-579, 614
lásd még összemósás; minta, mintavétel
- többszörös regressziószámítás, 221
- t-próba, 542-549, 554-555,
lásd még szignifikanciapróbák
- Truman, Henry, 379-381
- Tryon, Robert, 69
- Tschemek, Erich, 507
- t-statisztika, 534, 543
- t-táblázat, 605, (FÜGG_TÁBL. OLDALSZÁM)

tüdőbetegségek, 392-393

tüdőrák

azbeszt és, 637

dohányzás és, 30-31, 178-179, 300-301

étrend és ~, 46

műtét v. sugárterápia, 569-572

Tversky, Amos, 569

U

ultrahang és születési súly, 34-35

Ullyot, David, 302

urna-modellek, *lásd* dobozmodellek

V, W

válaszhiba, kérdezés torzítása, 386, 578, 614

választási előjelzések, 375-390, 434-435

vallási diszkrimináció Észak-Írországban, 602

valószínűség(ek) 253-307

elméleti hisztogram és ~, 352

és a dolog ellentétének (kiegészítő esemény) a valószínűsége, 257, 285-286

és sokszori ismétlés, 256-257

és véletlen, használatuk sorsolt-kontrollú kísérleteknél, 23-25

feltételes, 261-261

kimenetek felsorolása, 273-276

összeadási szabálya, 271-284, 292, 294

tapasztalati meghatározásuk, 256-257, 350-351

szignifikanciapróbák és ~, 532, 554, 615-624, 638-639

szorzási szabály független eseményekre, 266, 269, 272, 283

szorzási szabálya, 262-265, 279-282, 285-286, 307

lásd még gyakorisági elmélet; valószínűségszámítás

véletlen hiba, 204, 326, 343-344

nagy számok törvénye és ~, 311-316

standard hiba és ~, 328, 330-334, 348-349, 420-421

véletlen hiba mérésnél

dobozmodell hozzá, 498-503

konfidencia-intervallumok és ~, 491

méréssorozatok átlagánál, 489-493

standard hiba mutatja a nagyságát mérésorozat átlagára vonatkozóan, 490

szórás mutatja a nagyságát egyetlen mérésre vonatkozóan, 489

torzítás és ~, 500

- valószínűségi mintavételi eljárások, 381-384, 396-397, 484
és standard hiba, 402-411, 418, 419-440, 448-451, 454, 461-484
pontossága, 381-382, 398-440, 448-449, 461-484
torzítások \sim -nál, 384-385, 396-397, 451
véletlen hiba a \sim -nál, 398-418
Rendszeres Népeségfelmérésnél, 448-449, 454
lásd még: csoportos mintavétel, Gallup-felmérések, minta, mintavétel, egyszerű véletlen mintavétel
- valószínűségi modellek, *lásd* dobozmodellek
- valószínűségyszámítás, 253-307, 484
binomiális együtthatók, 293-301, 307
feltételes valószínűségek, 261-62, 307
összefüggés és függetlenség, 265-269
sokszori ismétlésre alapozó meggondolások, 256, 277-284
lásd még véletlen folyamatok; valószínűségek; gyakorisági elmélet
- változók, 62-64
folytonos és diszkrét, 62, 76
kvalitatív és kvantitatív, 62, 76
- várható érték, 328-349
definíciója, 328
egyszerű véletlen hiba és \sim , 402
és elméleti hisztogramok, 357-358, 368, 372
és standard egységek, 357-358, 368
és standard hiba, 402-410
húzások összegéé, 329, 330-333, 462
képlete, 328-329
mintaátlagé, 456
mintabeli százalékarányé, 402-406
összehasonlítása a megfigyelt értékkel, 311-316, 333
z-próbánál, 530-532, 537-538, 607-608, 612
- várható gyakoriságok, 581-583, 588, 591-593, 595-598, 600, 602
- vastagbélrák és étrend, 46
- végpontokra vonatkozó konvenció, 54, 59, 63-64,
- végső mintavételi egységek, 443, 448
- vegyianyagok és rák *lásd* rákbetegség és vegyianyagok
- véletlen folyamatok, 316-317
lásd még valószínűség(ek); gyakorisági elmélet; valószínűségyszámítás
- véletlen hiba a mérésnél
a szórás jelzi a nagyságát, 123
és a torzítás 126-127
- véletlen hiba mintavételnél, 390-391, 355
konfidenciaintervallumok és \sim , 425-427, 461-469, 491
standard hiba mutatja a nagyságát, 402-411, 418, 421-423, 449, 469-470, 490

- véletlen ingadozás 309-372
 húzások átlagáé, 455-461, 525-528
 húzások összegéé, 317-319
 ismételt méréseknél, 487-493
 khi-négyszet (χ^2) és, 582-583, 593-598
 mintavételnél, 398-406, 455-468
 mintavételnél, mint pénzfeldobásnál, 400
lásd még dobozmodell; standard hiba
- véletlen kiválasztás, 381-384, 388, 390, 398-402
 és taláalomra-választás, 540-541
lásd még dobozmodell;
- véletlenszám-generátor, 399, 536, **(FÜGG_TÁBLA OLDALSZÁM)**
- vér, fertőzött, 612
- vérnyomás, 81, 209, 251, 303, 635-636
 életkor és fogamzásgátló tabletták szedése szerint, 64-68
 hisztogramja, 72, 96
- vetélés és testedzés, 43
- „visszaesési“ arányok elítélteknél, 46-47, 577, 627
- visszatevéssel v. visszatevés nélkül (húzunk), 411-415, 418, 456-459, 469-473, 475, 480-483, 484, 497, 512, 535, 555, 575, 609-611
- vitaminok, rák megelőzésére, 46
- víz tisztaság, 477
- vizsgálati terv és szignifikanciapróbák, 615-622, 622-623, 639
- vízszintes tengely (x tengely), 55, 61, 134-141, 145
- Walker, Francis A., 441
- Wechsler-féle gyermek intelligencia-teszt (WISC), 562-563, 612-613, 619
- Wittgenstein, Ludwig, 580
- Wright, J. S., 551
- Ylvisaker, Don, 587

Z, Zs

- z, *lásd* z-próba; z-statisztika
- zavargások és a hőmérséklet, 75
- zöldborsó *lásd* borsó
- z-próba, 525-579, 606-609
 alkalmazhatósága, 574
 a modell szerepe, 615-620, 623, 638-639
 doboz átlagának külső etalontól való eltérésére (egymintás z-próba), 525-555
 egyoldali v. kétoldali, 606-609
 képlete, hogyan kell használni, 537-538
 két doboz átlagának az eltérésére (kétmintás z-próba), 558-567, 579, 611-612, 616, 619
 kis mintákra, 542-549

korlátai 604-626, 638-639
nullhipotézis, és 530-533
összehasonlítva a khi-négyzet (χ^2) próbával, 580, 586, 597-598
összehasonlítva a t-próbával, 542-546
lásd még szignifikanciapróbák
z-statisztika, 530-536, 554, 560-561
zsebszámológép-használat hatásai, 576-577
zsiradékbevitel és a rák, 180-181
zsírszövet vastagsága, 46